

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)

Ohje: Laita x-kirjain joko negatiiviseen, neutraaliin tai positiiviseen sarakkeeseen

Nuorisovaltuuston toimintasäännön uudistaminen ja toiminnan kehittäminen-arviointi

Vaikutus			
negatiivinen (-1)	neutraali (0)	positiivinen (+1)	
Lapsen edun ensisijaisuus (LOS, 3 artikla)			
Miten päätös tai hanke edistää lapsen etua ja oikeuksia?			x
Uudistettu nuorisovaltuuston toimintasääntö vahvistaa lasten ja nuorten oikeutta tulla kuulluksi ja osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon, kuten YK:n lapsen oikeuksien sopimus edellyttää. Toiminnan kehittämisessä huomioidaan yhdenvertaisesti kaikki Kauniaisissa opiskelevat nuoret, myös ne, joiden kotikunta ei ole Kauniainen. Tämä laajentaa vaikutusmahdollisuuksia ja varmistaa, että eri koulujen ja taustojen nuoret saavat äänensä kuuluviin. Kummipäättäjämalli ja työryhmätoiminta vahvistavat lasten ja nuorten osallisuutta päätöksenteossa aidosti, ei vain muodollisesti. Uudistus tukee lapsen etua, koska se tekee vaikuttamisesta saavutettavampaa, oikeudenmukaisempaa ja konkreettisempaa. Jokaisella nuorella on mahdollisuus osallistua kaupungin kehittämiseen omista lähtökohdistaan. Osallistuminen vahvistaa lasten ja nuorten identiteettiä, osallisuuden tunnetta ja luottamusta yhteiskuntaan. Näin se myös ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kokemusta siitä, että oma mielipide merkitsee.			
Hyvinvointi ja terveys			
Miten päätös tai toimenpide vaikuttaa lasten terveyteen ja hyvinvointiin?			x
Nuorisovaltuuston toiminnan uudistaminen vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia tukemalla yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja mielen hyvinvointia. Mahdollisuus vaikuttaa ja tulla kuulluksi lisää psyykkistä turvallisuutta, itseluottamusta ja yhteisön tukea. Työryhmätoiminta, kouluyhteistyö ja kummipäättäjämalli luovat nuorille merkityksellisiä ihmissuhteita ja kokemuksia kuulumisesta. Uudistus on ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä parhaimmillaan – se tukee nuorten mielen terveyttä ja vähentää yksinäisyyttä tarjoamalla kanavan osallistua ja vaikuttaa turvallisessa ympäristössä. Tutkimusten mukaan osallisuus lisää nuorten psyykkistä hyvinvointia ja vähentää mielenterveyden ongelmien riskiä. Uudistettu malli tukee näin kaupungin hyvinvointisuunnitelman tavoitetta vahvistaa nuorten hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytymistä varhaisessa vaiheessa.			
Osallisuus ja kuuleminen (Hallintolaki 31 §, 34 §)			
Onko lasten ja nuorten osallisuus huomioitu suunnittelussa?			x
Nuorisovaltuuston uuden toimintasäännön valmistelu käynnistettiin avoimella kyselyllä 9.9.–5.10.2025. Kyselyyn saatiin yhteensä 221 vastausta, joista 69 % oli 13–15-vuotiaita. Kysely oli esillä kaupungin verkkosivuilla, Wilman kautta jaettuna oppilaille, sekä Kauniaisten sosiaalisen median kanavissa. Nuorisopalvelut ja koulun nuorisotyöntekijät edistivät aktiivisesti vastaamista yläkouluilla. Lisäksi asia oli nuorisovaltuuston esityslistalla 18.9.2025, ja sen jäsenillä oli mahdollisuus antaa lausuntonsa luonnosvaiheessa.			
Esteettömyys ja saavutettavuus			
Miten päätös tai toimenpide vaikuttaa lasten esteettömyyteen ja saavutettavuuteen?			x
Uudistus parantaa nuorten mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon kielestä, koulusta tai taustasta riippumatta. Kaksikielinen toiminta ja laajempi kelpoisuus (myös Kauniaisissa opiskeleville) lisäävät saavutettavuutta. Perustelut: Kaksikielinen viestintä ja selkokieliset materiaalit, mahdollisuus etäosallistumiseen ja matalan kynnyksen työryhmät tukevat kaikkien nuorten saavutettavuutta.			
Koulutus ja oppimismahdollisuudet			
Miten päätös tukee lasten oikeutta laadukkaaseen koulutukseen ja oppimismahdollisuuksiin?			x
Nuorisovaltuustotyö kehittää nuorten demokraattisia taitoja, kriittistä ajattelua ja yhteistyökykyä, jotka tukevat oppimista ja koulukiinnittymistä. Perustelut: Yhteistyö koulujen ja opiskelijakuntien kanssa vahvistaa oppimisympäristön yhteisöllisyyttä ja tukee koulun kasvatustehtävää.			

Erityistarpeet ja tukipetus

Miten päätös tai toimenpide vaikuttaa tukea tarvitsevien lasten mahdollisuuksiin osallistua opetukseen?			X
Laajennettu hakukelpoisuus ja haastattelut auttavat tunnistamaan myös nuoria, jotka eivät muutoin hakeutuisi vaikuttamistoimintaan. Perustelut: Selkeä viestintä, henkilökohtainen ohjaus ja matalan kynnyksen osallistumismuodot lisäävät yhdenvertaisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia myös tukea tarvitseville.			

Yhteisön osallistuminen ja tukiverkostot

Miten päätös tai toimenpide tukee lasten sosiaalisia suhteita, yhteisön osallistumista ja perheiden osallisuutta?			X
Toiminta vahvistaa nuorten yhteisöllisyyttä ja luottamusta sekä lisää vuorovaikutusta koulujen, kaupungin ja järjestöjen välillä. Perustelut: Työryhmätoiminta ja kiertävä edustus tarjoavat kaikille nuorille mahdollisuuden vaikuttaa ja kuulua ryhmään.			

Turvallisuus ja elinympäristö

Miten päätös vaikuttaa lasten elinympäristön turvallisuuteen ja hyvinvointiin (esim. asuinalueet, koulumatkat)?			X
Lisää vaikutusmahdollisuuksia omaan elinympäristöön ja vahvistaa kokemusta kuulluksi tulemisesta. Perustelut: Nuorten osallistuminen päätöksiin lisää turvallisuuden tunnetta ja osallisuutta, mikä tukee hyvinvointia ja mielen terveyttä.			

Lapsen oikeuksien sopimus (LOS, 3 artikla)

Miten päätös tai toimenpide tukee YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen noudattamista?			X
Toteuttaa suoraan lapsen oikeutta osallistumiseen ja kuulluksi tulemiseen (artikla 12). Perustelut: Nuorisovaltuuston uudistus mahdollistaa laajemmin lasten ja nuorten äänen kuulumisen heitä koskevassa päätöksenteossa, kun nuorisovaltuustoa kuullaan valmistelun aikaisessa vaiheessa.			

Maankäyttö- ja rakennuslaki (9 §)

Miten päätös tai hanke tukee maankäyttöä ja rakennuslainsäädännön mukaisia lasten oikeuksia ja hyvinvointia?			X
Nuorisovaltuuston jäsenillä on mahdollisuus vaikuttaa kaupunkiympäristön kehittämiseen ja suunnitteluun osana kuulemisprosesseja. Perustelut: Kiertävä edustus ja varhainen kuuleminen lisäävät lasten näkökulmaa myös kaupunkisuunnitteluun ja ympäristöön liittyviin päätöksiin.			

Varhaiskasvatuslaki (20 §, 24 §)

Miten päätös tukee varhaiskasvatuksen osallisuutta?		X	
Vaikutus välillinen: vahvistaa koko kasvatusketjua ja osallisuuskulttuuria, joka alkaa varhaiskasvatuksesta ja jatkuu nuorisovaltuustoon. Perustelut: Mallintaa hyvää osallisuutta myös varhaiskasvatuksen ja alakoulun toimintaan – nuoret toimivat roolimalleina pienemmille.			

--	--	--	--

Perusopetuslaki (21 §, 47 a §)

Miten päätös tukee koulutuksen arviointia ja lasten osallisuutta oppilaskunnassa?			x
Toiminnan uudistuksen tavoitteena on tiivistää koulujen ja nuorisovaltuuston yhteistyötä ilman raskaita kokousrakenteita. Uudistustyö on jo käynnistetty koulujen kanssa.			

Lukiolaki (33 §, 56 §)

Miten päätös tukee opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja koulutuksen arviointia?			x
Lisää lukiolaisten vaikutusmahdollisuuksia kaupungin tasolla, sillä kaksi jäsentä nimetään kauniaisten lukioista.			

Laki ammatillisesta koulutuksesta (106 §, 126 §)

Miten päätös tukee opiskelijoiden osallisuutta ja koulutuksen arviointia ja laatua?		x	
-			

Nuorisolaki (72/2006)

Miten päätös tukee nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia?			x
Täyttää nuorisolain veloitteen edistää nuorten osallistumista ja kuulemista heitä koskevissa asioissa. Perustelut: Uudistus lisää osallistumisen saavutettavuutta, demokratiaosaamista ja yhteisöllisyyttä; tukee nuorten hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.			

Yhteensä negatiivisia, neutraaleja ja positiivisia:

0	2	13
---	---	----

Lopputulokset